

Mậu Thân

Năm Xưa

Trương Ngọc Bảo Xuân

Anh thương yêu,

Thư này em viết từ 50 năm trước, khi anh đang đóng quân ở Bình Dương, rồi chuyện này chuyện nọ khiến thư chưa gửi. Em đã sống trên đất nước Mỹ này gần nửa thế kỷ rồi, nay là xuân Mậu Tuất 2018, gọi cho em đau đớn nhớ lại xuân Mậu Thân xa xưa.

Em muốn giải thích cho anh hiểu vì sao ta xa nhau. Em đã rời anh, không một lời giải thích, bỏ cả quãng đời thơ mộng, giấc mơ thời con gái đánh đôi lấy con đường chông gai. Anh ơi, ước gì, anh đọc lá thư này để hiểu và tha thứ cho em.

Mậu Thân 1968.

Tết đã đến với đau thương, tang tóc, một cái tang chung cho rất nhiều gia đình, trong đó có gia đình em.

Cộng Sản tấn công Sài Gòn hai lần. Lần thứ nhất vào dịp Tết, lần thứ hai vào tháng Năm.

Lần Thứ Nhất.

Nhân viên Cảnh Sát được nghỉ ba ngày ăn Tết.

Giao thừa Ba dọn bàn thờ cúng với đầy đủ ngũ quả, cầu dừa đủ xoài và hai cây mía

giao đầu, ba nói: “Giả làm cây nêu”.

Đêm năm ngủ không thẳng giấc vì nôn nóng chờ Tết. Sáng dậy, nghe tiếng súng nổ và nghe Ba nói phải vô sở. Khi về Ba biểu có lệnh giới nghiêm, Ba đem theo bộ quần áo rồi phải đi trực trong sở liền.

Ba ngày đầu năm nằm trong nhà nghe súng nổ ầm ầm. Anh nhớ là trên gác nhà em nhìn rất rõ quang cảnh xung quanh vùng ngoại ô Chợ Lớn. Tụi em leo lên mái nhà để coi máy bay trực thăng Mỹ bắn rockets xuống, dưới đất thì khói lửa ngút lên. Buổi chiều về thăm nhà, Ba em chỉ: “Kia kia có máy bay tải thương nữa. Vậy là có người chết hay bị thương. Đánh lớn dữ rồi.”

Nhà em ở khít bên đài ra đa Mỹ, “Phú Lâm Signal Facility” đó, anh nhớ không? Mỗi đêm họ bắn hỏa châu sáng rực trời. Máy đưa em ngây thơ chạy theo để kiếm cái dù hỏa châu.

Hằng ngày theo dõi tin tức từ đài phát thanh Sài Gòn và đài Quân Đội, đã thấy Thủy Quân Lục Chiến về vùng Hậu Giang, Phú Lâm, Ba em đã nói một cách chắc

Ba tôi và gia đình ăn trưa Tết Mậu Thân.

Thủy Quân Lục Chiến

chấn: “Nó hồng dễ gì lấy Sài Gòn nổi đầu. Biết bao nhiêu sư đoàn bọc xung quanh đây bảo vệ thủ đô, trong đó có Biệt Động Quân, Nhảy Dù, Thủy Quân Lục Chiến”

Ba nói đúng, Tiểu Đoàn TQLC Trâu Điền đã hành quân đây bạt bọn cộng sản ra khỏi vùng Chợ Lớn và bảo vệ cư xá Phú Lâm.

Tết Mậu Thân ba còn sống và khỏe mạnh. Ba còn cầm máy ảnh đi vòng vòng thành phố chụp hình những thảm cảnh chết chóc và khói lửa. Ba nói chụp hình để đời cho con cháu sau này nó biết về chiến tranh!

Ba vừa làm việc vừa dạy nghề nhiếp ảnh trong Phòng Giáo Nghiệm ở Tổng Nha Cảnh Sát Quốc Gia. Thời gian đó Ba cũng được huấn luyện trong đội Cảnh Sát Dã Chiến.

Lần Thứ Hai.

Tháng năm, ngày 28 tây.

Cư xá Cảnh Sát Phú Lâm A, đường Lục Tỉnh, quận Sáu, Chợ Lớn.

Đây là trận tấn công của Cộng Sản, lần thứ nhì và đặt bộ tổng hành dinh tại phía trong của cư xá.

Đêm đó nghe súng nổ nhiều. Nghe quen rồi cả nhà vẫn nghĩ như trước là “ôi, cũng như bữa Tết, hồng sao đâu.” Rồi lửa cháy sáng trời đêm. Tiếng khóc la nghe vắng vắng. Ba kêu đấm con thức dậy, biểu leo lên nóc nhà trên gác chỉ ngọn lửa đang bùng bùng lên trời phía hướng đường Hậu Giang. “Nghe coi, tiếng người ta khóc kia. Chaaa... nó vô tới đây rồi...”

Năm giờ sáng.

Khu cư xá này, có hai dãy nhà đối diện nhau, dãy P và dãy Q, dành riêng cho nhân viên Cảnh Sát. Phía trong, ngoài những dãy nhà gạch tường xi măng mái ngói, là mấy dãy nhà thường dân và vài cái biệt thự song lập của sĩ quan. Người vợ rất trẻ của cố phi công Phạm Phú Quốc sống ở một trong những biệt thự đó. Phía sâu hơn nữa, thông qua đường Hậu Giang, song song với đường Lục Tỉnh, là những nhà, những chòi lá lụp xụp dựng tạm bợ của dân, đa số là người tản cư từ dưới miền lục tỉnh lên, họ tự kêu là “xóm nhà lá.”

Em thấy từ xóm đó, người ta ùn ùn chạy ra, bồng bế gánh gồng. Có một số dân buôn gánh bán bưng, một đầu là gánh gạo hay đồ đặc gì đó, đầu kia là một đứa bé con.

Em mở cổng, nhìn lửa cháy rất gần. Lòng chưa thấy gì hãi sợ. Ba từ trong nhà bước ra. Em vô nhà rửa mặt, trở ra thì Ba mất tiêu. Trong nhà Má biểu mấy đứa nhỏ bận thêm quần thêm áo vô, đưa cho mỗi đứa ôm một bọc gì gì đó. Ngó ra ngoài thấy người ta tản cư gần hết, hơi vắng vắng rồi mà chưa thấy Ba trở về.

Em chạy vô xóm trong kiểm, tới cuối dãy Q nhìn thấy lấp ló sau những dãy nhà, những tên Việt Cộng mặc quần ngắn, áo vàng bồng súng nhìn ra. Rồi gặp anh Thu, anh của nghệ sĩ Trang Bích Liễu ở căn số 2 đứng ngó tới ngó lui mặt mày xanh dờn, em hỏi: “Anh có thấy Ba em đâu không?” Anh nói: “Có. Mới thấy bác Bảo đi xăm xăm vô trong đó, bác nói để bác chụp hình tui nó đào hầm, tui kêu ông trở ra ông làm thỉnh làm như hồng nghe.”

Trời ơi Ba ơi Ba! nó đào hầm hỏ gì thì kệ cha nó, quý báu gì mấy tấm hình Ba ơi

Rồi anh Thu la em: “Trở ra... trở ra. Về nhà lo tản cư đi.”

Lo sợ, em chạy về nhà.

Cho tới bây giờ, sau gần năm chục năm em vẫn còn bị sự cắn rứt ân hận là, phải chi ngay lúc đó em cứ mạnh dạn chạy sâu vô, vừa chạy vừa réo Ba ơi Ba, may đâu gặp Ba. Cha thấy con gái hốt hải đi tìm, có lẽ Ba đã trở về.

Rồi mấy má con cũng phải theo người ta chạy qua bên nhà thờ, cách nhà một con đường để lánh nạn. Đây chiếc xe vespa chở đầy đồ không muốn nổi, nhờ một anh hàng xóm đẩy tiếp, lòng túi ghê. Không biết Ba đi đâu sao không về lo cho con cái? Người ta chạy ra, tại sao ba đi vô trông?

Trong ngôi nhà thờ nhỏ, đứng ngôi không yên. Trời càng sáng tỏ, bụng càng bứt rứt. Rủ nhỏ em Ngọc Anh trở lại kiểm Ba. Đang băng qua đường Lục Tỉnh, bóc bóc. Hai phát súng nổ làm tim em nhảy dựng lên, đập thình thịch, liên hồi. Trục giác báo có chuyện không hay.

Còn người đang chạy ra. Nghe một bà đang chạy ngược chiều nói...mới có người bị bắn... em chặn lại hỏi người đó ra sao? họ nói loáng thoáng ...ông bạn quần đùi trắng áo đen...

Trời đất ơi! Hai chị em nhìn nhau lo sợ.

Hai đứa chạy tới đầu dãy Q, thấy chị Hai em bông con hốt hải chạy ra, mặt mày xanh mét run run: “Ai giống như Ba bị bắn nằm ở trong kia.”

Trời ơi Trời!

Cắm đầu chạy tới cuối dãy Q, vài người đứng lố nhố. Thấy xa xa một người nằm dưới đất, xéo xéo tiệm chạp phô Minh Tuấn. Tiệm này cách nhà em độ trăm thước.

Cổ nhướng mắt nhìn kỹ. Trời ơi Trời! Em chết sững, bắt thét lên “Ba.” Em vọt chạy hết sức nhanh. Ngọc Anh chạy theo. Hai chị em vừa chạy vừa la Ba ơi, Ba ơi Ba...

Em quy xuống. Mắt Ba không nhắm, nhìn trừng lên trời. Mặt xanh, rờ thấy lạnh. Nhìn vô mắt Ba, hình như Ba hiểu có em bên cạnh. Chợt nhìn thấy một lỗ sâu nhỏ như đầu đũa ngay dưới hàm. Trời ơi Trời! Đạn bắn từ bên này xuyên qua bên kia. Trời ơi vậy làm sao sống nổi! Nâng đầu Ba dậy, máu nóng vọt ra. Em khóc ngất Ba ơi Ba Ba ơi... đỡ áo lên, rờ lên bụng. Bụng ba màu trắng còn ấm.

Em sững sờ, từ đuôi mắt loáng thoáng dáng mấy thằng Việt Cộng bông súng lấp ló sau lưng tiệm Minh Tuấn.

Ngọc Anh khóc nức lên “Ba chết rồi, Ba chết rồi, Ba ơi Ba!”

Em quệt nước mắt, nạt:

- Nín. Hồng được khóc. Tiếp tao. Đem Ba về. Hồng chừng Ba chỉ bị thương thôi.

Ngọc Anh cứ nhứt định khóc, nhứt định nói qua làn nước mắt:

- Ba chết rồi, Ba chết rồi. Trời ơi trời!...

Em la lên át tiếng nó:

- Nín. Đỡ chân ba lên. Tao khiêng đầu. Mày khiêng chân.

Nâng ba lên cao, máu lại vọt ra. Đau lòng em quá anh ơi! Máu Ba em chảy như máu em đang chảy. Máu còn đỏ, còn loãng như nước

anh ơi...

Sau ót Ba bầm dập máu nhầy nhựa trơn trùi. Đầu tuột xuống. Nặng quá. Đỡ lên mà đứng không nổi. Hai đầu gối em run lập cập. Luồn hai cánh tay dưới nách Ba, ráng sức xốc dậy lần nữa, cao hơn. Gác đầu ba lên vai em, máu tuôn ướt áo.

Ngọc Anh khiêng hai chân Ba, rớt lên rớt xuống, khóc kêu Ba ơi Ba không dứt.

Em không khóc mà mắt cứ mờ đi. Lạnh quạng. Xàng xiêng. Hai chị em lật bệt khiêng lên rớt xuống lại khiêng lên. Quy xuống mấy lần. Ngọc Anh thụp xuống đất, gằn xiu. Nó thì thào:

- Tui muốn xiu, mệt quá tui tui tui muốn xiu...

Em lại nạt nó:

- Đứng dậy. Nín. Khiêng lên.

Anh ơi, tội nghiệp nó quá. Em lấy quyền làm chị, em không cho nó khóc. Ba bị bắn chết mà em không cho nó khóc, bởi vì em sợ nếu nó khóc quá, xiu, làm sao em đem Ba về nổi một mình?

Chỗ nào quy xuống, chỗ đó máu đọng vũng. Nhất định đem Ba về.

Vài tiếng súng nổ. Bóc bóc. Bóc bóc.

Kệ cha nó.

Kệ mẹ nó.

Bắn đi. Tao không sợ. Tao nhất định khiêng Ba tao về nhà. Qua khỏi khoảng đường chỉ hơn một trăm thước mà dài như vạn dặm mới tới đầu dãy Q. Vài người hàng xóm kêu lên:

-Ráng đi con, ráng tới đây bác phụ.

Bác Cúc gái, bác Hải và vài người nữa em nhìn không rõ, đứng lố nhố, xúm lại đỡ tay... Mấy bác khiêng Ba vô nhà, em chạy lại góc phòng khách mở cái ghé bố ra, đặt Ba nằm lên đó, trước bàn thờ, chân hướng ra ngoài.

Em ngược lên. Qua màn nước mắt em vái:

“Tổ tiên ơi, con đem Ba con về được rồi. Ba con không phải nằm chết bờ chết bụi.”

Vuốt mắt Ba. Vài hột cát vương trong mí. Em lấy tay quệt ngang. Mắt ba không nhắm khít.

Tiếng các người hàng xóm, bác Cúc, bác Hải và chị Liễu, vừa cởi áo Ba ra vừa khóc

Thủy Quân Lục Chiến

vừa than:

- Bác Bảo ơi, đi đâu cho bị bắn vậy nè bác Bảo ơi...

Cởi áo khoác, cái áo mà em đã mua cho Ba với số lương đầu tiên kiếm được từ nghề chuyển âm ở phim trường Mỹ Phương. Cái áo Ba em rất quý. Khi cởi được cái áo sơ mi, em thấy thêm một lỗ đạn. Trời đất ơi! vậy làm sao mà sống nổi. Hai viên. Một viên xuyên yết hầu, một viên xuyên từ hông bên này qua hông bên kia. Hai cánh tay Ba bị cột ngoặt lại phía sau bằng sợi dây, cánh tay tím bầm. bác Hải tháo sợi dây, nói:

-Cháu vào tìm cho bác bộ quần áo. Đi đâu mà như thế này anh Bảo ơi...

Em chạy vô buồng kiếm cái áo cái quần để các bác phụ thay đồ cho Ba.

Súng bắn âm âm. Bắn rất quá. Các bác hàng xóm nói thôi để bác về lo nhà cửa, con lấy khăn lau mặt Ba con đi con. Em nói:

- Con đội ơn bác... con cảm ơn bác...cảm ơn chị...

Còn hai chị em. Nhỏ Ngọc Anh ngồi ôm mặt khóc.

Lấy khăn nhúng nước em lau mặt Ba. Ba chết rồi mới thấy Ba ốm quá. Da mặt xương xẩu, lạnh ngắt. Máu loãng vẫn còn rỉ rỉ phọt ra mỗi lần nâng Ba lên.

Em suy nghĩ - làm sao cho Má hay - làm sao cho Má đừng xiu - làm sao cho mấy đứa nhỏ nhìn mặt Ba lần cuối nếu rủi không đem Ba ra được. Đang giặc giã làm sao đem Ba ra khỏi cư xá? Đem đi đâu? Bao nhiêu câu hỏi làm cho em bồng dung khô nước mắt.

Chị Hai bồng con bước vô nhà bật khóc.

Ai đó qua nhà thờ đưa Má với bầy em chạy hộc tốc về nhà. Tiếng Má em vừa khóc vừa la hãi hùng:

-Anh ơi đi đâu mà để chúng bắn vậy nè anh ơi, mình hông nghe lời tui cứ vô trong đó làm chi mình ơi... tui chết theo luôn cho rồi, trời ơi là trời!

Em đã ôm đầu Má nói:

- Má ơi, Má đừng lo, con lo hết cho, Má đừng khóc quá làm mấy đứa nhỏ sợ, Má ơi Ba

chết rồi khóc vô ích, lo đem Ba ra khỏi cư xá Má ơi...

Anh thương yêu, rõ ràng em nhớ. Xác Ba em nằm thẳng trên ghé bố, máu còn nhiều xuống đọng vũng trên nền nhà.

Ngay giây phút nhìn đôi mắt thảng thốt, thất thần ngây dại của Má, thấy bầy em mắt mũi tèm lem khóc òa lên, em đã trưởng thành. Em đã tự bức tử cái tuổi hai mươi và giấc mộng con gái. Em đã tự bọc một lớp vỏ sắt xung quanh em và em cũng biết rõ, trách nhiệm là như thế nào. Cẩn rắng. Không khóc. Ngày mai mới có thì giờ khóc.

Súng nổ âm âm...Nghe tiếng loa phóng thanh kêu gọi vang vang:

- Nghe đây nghe đây, đồng bào vùng cư xá Phú Lâm A phải tản cư gấp qua trường Mạc Đĩnh Chi vì phi cơ sắp dội bom thanh toán địch quân. Đồng bào hãy tản cư gấp...Nghe đây nghe đây...

Anh ơi em lo lắng. Bước ra cửa. May mắn gặp một bạn đồng nghiệp của Ba. Em năn nỉ: "Bác ơi làm ơn kiếm cách gì đem Ba con qua quận Năm nhà của dì con, chớ để Ba con đây rồi giặc đánh lớn làm sao, rủi cháy nhà cháy luôn Ba con, bác ơi làm ơn giúp con bác ơi. Bác nói:

-Được rồi để bác tìm cách. Bác là bạn của Ba cháu mà. Hồi này bác cũng trộn lộn trong đó nó đâu biết. Ba cháu bị cái máy ảnh..."

Cái máy ảnh? Vừa này em nhớ có thoáng thấy cái máy ảnh và đôi dép của Ba nằm xa xa...

Vừa nói bác vừa chạy đi... em trở vô nhà.

Đạn bom nổ âm âm em mới nói:

-Thôi chị Hai dẫn Má với mấy đứa nhỏ chạy trở qua nhà thờ đi, tui ở đây coi chừng Ba. Nè, Kim Loan ôm gói này, Long ẵm con Thúy, Ngọc Anh cầm giỏ này nắm tay Hoàng, Phượng, đừng chạy lạc em nghe cung... Má đi đi, con ở đây đợi có bác đó nói để bác kiếm xe đem Ba xuống nhà Má Năm.

Cả nhà dắt díu nhau đi trong tiếng súng nổ lóc bóc, âm âm. Còn lại một mình em với xác Ba nằm trên ghé bố trước bàn thờ.

Tiếng súng đạn ầm ầm nghe dựng tóc gáy.
Em run sợ quá...

Em thầm vái: “Ba ơi con không bỏ Ba đâu.
Ba phải phù hộ cho con Ba ơi.” Trong con kính
hoàng, biết vái ai ngoài vái Ba?

Em lấy giấy viết ra ghi vội ngày giờ Ba
chết. Em sợ...

Nhìn ra cửa thấy mấy người lính Biệt Động
Quân núp vô lộ ra mừng quá trời mừng, em
vọt ra hỏi: “Chùng nào có xe đem Ba tui đi?”
Một người lính thấy em, giựt mình, la:

-Người ta tản cư hết, sao cô còn ở đây?

Bom nổ cái ầm, y nói tiếp:

-Ra khỏi nhà mau.

Em nói:

-Ba tui mới bị bắn chết làm sao tui bỏ Ba
tui nằm đây, tui đợi người ta đem xe tới chở
Ba tui đi.

Tiếng đạn tiếng bom, véo véo, bóc bóc...
bùm...bùm...

Anh lính nói:

-Đó đó, nó bắn B 40 đó... Ở đây chết ráng
chịu à. Ba cô bị bắn chết hả? Đ.M mấy thằng
Việt Cộng này hông bắn nát óc nó ra sao được.
Tội nghiệp hông, cô năm nay bao nhiêu tuổi?
Biệt Động Quân bên dãy P sắp xung phong kia.

Em thụt vô nhà.

Khoảng chín mười giờ gì đó...

Sau cùng, cũng có được chiếc xe không mui
(hình như loại xe GMC chở lính) lui mau tới
trước cửa. Lạ thay, có hai ba người Mỹ cầm
máy quay phim, quay cảnh hai người lính ủa
vô nhà, lấy chiếc chiếu cuốn Ba vô rồi vác ra
xe. Ai đó nói, cô chạy theo ghen.

Em trở vô nhà, cố đẩy chiếc xe Vespa ra,
đóng cửa, rò máy, chạy theo.

Em chạy theo xe. Lúc đó nước mắt em mới
tuôn, trào.

Ba em hiền quá, còn trẻ quá, sao chết sớm
vậy Trời?

Qua khỏi bùng binh, xe cộ dập diu, hai bên
đường hàng quán tấp nập. Người ta sống nhờ
nhờ, buôn bán tấp nập, ồn ào như không ai biết
có một gia đình đang trong cơn kinh hoàng,

một người vợ vừa mất chồng, một đám con
vừa mất cha. Xe chạy ngang qua ổ gà, đầu Ba
tung lên, tung lên, mái tóc đen bay lên, bay
lên. Ba có biết đau đớn gì nữa đâu! Tội nghiệp
Ba quá anh ơi!

Nhìn lên trời. Mây vẫn trắng. Trời vẫn
xanh. Mà ông Trời thì quá xa.

Anh thương yêu.

Hôm nay ngồi soạn lại hình ảnh, hình Ba
trẻ quá. Giấy khai tử đề tuổi Ba là 41. Ba chết
trẻ quá! Ba chết khi chưa biết phi thuyền Mỹ
đã lên cung trăng và đang thám hiểm sao Hỏa.
Phải chi ba còn sống để thấy bây giờ người
ta không còn đeo bên mình cái máy ảnh hình
vuông để chụp hình nữa mà là những cái điện
thoại di động nhỏ xíu. Ba chết mà chưa từng
được sống trong một Thế Giới Tự Do như tập
san cùng tên ấy nói về nước Mỹ hùng mạnh
mà Ba rất ngưỡng mộ, Ba đã cho con đọc và
ao ước trong thập niên 50.

Ba em bị bức tử quá sớm. Có phải ba em
chết vì cái máy ảnh? Sinh nghề tử nghiệp?

Đúng một năm sau, ngày 28 tháng năm, em
tự xả tang ba, em lấy chồng, không một lời
chia tay với anh.

Năm nay em 69 tuổi.

Chúng ta xa nhau. Em cứ tưởng chỉ xa vài
năm, vài thành phố, vài con sông, vài ngọn đồi
mà thôi. Ai mà ngờ, ta cách nhau đã hơn nửa
thế kỷ, không phải vài con sông vài trái núi
mà là cả nửa quả địa cầu.

Anh ơi, khi mình làm chuyện gì sai, cứ áy
náy trong lòng. Chuyện này đã ám ảnh em
trong suốt mấy chục năm. Nếu anh còn sống,
đâu đó trên quả đất này, (em mong anh vẫn còn
sống, hạnh phúc bên gia đình) hãy biết rằng
em nhớ anh, nợ anh một lời giải thích và muốn
anh biết rõ vì sao em phụ bạc.

Người xưa ơi, em không tin có kiếp sau cho
nên em ước gì, gặp lại anh một lần, trong kiếp
này, anh ơi./.

Trương Ngọc Bảo Xuân